

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194

Mi in kapital v združnem delu je rešitev našega naroda

Čeprav se sodobno politično življenje ne samo pri nas, ampak tudi v naši okolici razvija v trgavi nestrpnosti, ne sme t. motiti socialnih in socialno-gospodarskih idealov, ki so prav za prav — oziroma bi vsaj morali biti — poglobilni namen vsake pametne politike.

Nihče si danes ne more prikrivati dejstva, da se nahaja doba neomejenega kapitalističnega gospodarstva v zatonu. Pri tem nas ne sme motiti niti okolnost, da je danes še vedno kapital sveta vladar.

Sunki, ki jih kapitalizem neprenehoma dobiva z raznih strani, so tako huđi in ostrji, da bodo v doglednem času neizbežno povzročili njegov umik. Te sunke lahko opažamo po vseh državah, po vseh državah pa tudi vidimo, da se jim kapitalizem krčevito postavlja v bran.

Za danes tu ne bomo razpravljali, v kakšni obliki in kako se bije tu ali tam boj med izsesavajočim kapitalom in med proizvajajočo silo delovnih množic (kmetov, delavcev, ročnih in intelektualnih), ampak naj nam zadošča ugotovitev, da se ta boj res bije in da niti na eni niti na drugi strani ni opažati volje za umik.

Iz tega se neposredno rodi vprašanje, kakšne naloge zastavlja ta doba nam in jih bo vse bolj vidno zastavljala v bližnji bodočnosti.

Za nas je odgovor lahek in nam ga daje že sam družabni ustroj našega naroda.

Mi smo majhen, gospodarsko šibek narod, kjer poedinec sam zase gospodarsko ne pomeni nič. Naše kmetije spadajo po veliki večini med male kmetije, še več pa je pri nas bajtarjev

in čisto posebnega tipa gospodarstev, ki pomenijo nekak prehod med kmetom in industrijskim delavcem. To so bajtarji, ki nimajo toliko sveta, da bi mogli od njega živeti, pa iščejo hkratu zaslužka tudi v tovarnah. Morda so vprav zaradi njih pri nas pravi proletarsko razredni boj med delavcem in industrijskim kapitalom ni mogel nikoli razviti s tako ostrino, kakor drugod. Kajti temu delavcu-bajtarju je zaslužek, ki ga prejema za delo v tovarni, morda glavni, nikakor pa ne edini vir preživljanja. Zato kapitalističnih udarcev ne občuti tako silno kakor oni, ki mu je ta zaslužek edini dohodek.

Ako premislimo vse te okolnosti, nam bo jasno, da vodi naša gospodarska pot nujno v — združno obliko. Samo potom gospodarskih združenj, ki so namenjena posameznim v okrepitve, a pri tem nočejo nikogar izmозgavati, bomo dosegli narodno-gospodarsko osamosvojitve in bomo v boju proti kapitalizmu postali uvaževanja vredni činitelji. Pri tem nas ne smeje ostrašiti niti trenutni morebitni neuspehi. Kajti za resnično združno gospodarstvo, zlasti pa za čut združne odgovornosti je treba temeljite vzgoje. Najpopolnejša pravila namreč ne pomagajo nič, ako v zadržanjih ni jasne zavesti, da je vsak poedinec samo del celote in da mora svoje interese vedno in povsod spraviti v sklad z interesi celote.

Slovenec smo v združnem delu ustvarili že marsikaj. Po tej poti moramo iti dalje in jo še vedno izpopolnjevati. To je v vsakem pogledu naša najboljša rešitev.

Kaj pravi dr. Vlado Maček?

V Zagrebu je dr. Maček dal nekemu osijskemu listu tole izjavo:

>V resnici se ne izogibam razgovorov niti z eno izmed političnih skupin iz Srbije, ki ima količkaj korena v srbskem narodu. Ni pa res, da so vse te skupine enake, kajti nič ljudi bolj ne zblíža, kakor skupna borba. Mi Hrvati smo s srbijsko opozicijo vzdržali težko in odporno borbo. Resnica je tudi, da končni sporazum lahko napravimo samo s praviimi predstavniki Srbije, to je samo z ljudmi, ki so jim Srbi poklonili svoje zaupanje na splošnih volitvah. Treba pa je upoštevati, da politika ni matematika, pač pa v pretežnem delu stvar psihologije in je zato odločilne važnosti, katera skupina bo prva imela pogum, da Srbom iskreno in odkrito predloži celotno hrvatsko vprašanje že pred volitvami, in da srbski narod pripravi za iskreni in pravični sporazum, kakor je hrvatski narod zanj pripravljen že od nekaj. Mislim, da so skupine srbijske izvenparlamentarne opozicije v tem pogledu na dobri poti.<

K tej izjavi dodajajo dnevniki razne svoje

pripombe. Zanimivo je, kar piše med drugim ugledni beograjski dnevnik »Politika«. Ta namreč piše:

>Združena opozicija bo nadaljevala z razgovori o zblížanju svojih gledanj in v izdelavi skupnega programa. Zelja je, ene kakor druge stranke, da se še pred volitvami ustvari sporazum glede hrvatskega vprašanja. Z izdelanim sporazumom bi šle stranke v volilno borbo. Na ta način bi srbske stranke zahtevale od svojih volilcev sankcijo za sporazum, ki ga bodo ustvarile s SDK. V bodočem parlamentu bi opozicija — če bi dobila večino — mogla tehnično sprovajati program hrvatskega vprašanja, ker bi ostalo bilo že poprej vse dogovorjeno. Ustvarjenje sporazuma o hrvatskem vprašanju pred volitvami se smatra kot evoluiranje grupe dr. Mačka. To vprašanje prihaja po mnenju izvestnih političnih krogov kot potreba, da se ojači položaj opozicije v Srbiji. Zaradi tega se že v najkrajšem času pričakuje novi sestanek delegatov združene opozicije, ki naj bi dokončno revidiral program bodočega dela.

Nov parlamentarni klub

V sličnem položaju kot grupa slovenskih narodnih poslancev so se znašle tudi nekatere grupe iz drugih krajev naše države. Naši poslanci so z njimi stopili v stik in kaj hitro so utrdili toliko skupnih točk, da so mogli že na drugem sestanku preteklega torka ustanoviti parlamentarno skupnost, ki so ji imenovali »Narodni delovni klub«.

V ta klub je vstopila poleg grupe slovenskih narodnih poslancev tudi še skupina vojvodinskih poslancev, ki jih vodi Georgijević, skupina hrvatskih poslancev pod vodstvom biv. ministra Nikole Preke, skupina zemljoradniških poslancev iz Sumadije ter grupa narodnih poslancev iz Vardarske banovine pod vodstvom bivšega ministra Zike Rafajlovića.

Takoj se je priglasilo v klub 35 poslancev. Najavilo pa se jih je še večje število.

Od slovenskih poslancev so pristopili v Narodni delovni klub sledeči: Dobršek Karol, doktor Fux, dr. Lovrenčič, Stanko Lenarčič, Koman Albin, Mačar Dako, Stanko Hočevar, Mravlje Milan, Pleskovič Rudolf, dr. Jančič Ivan, Janžekovič Ivan, dr. Režek.

Kmetske hiše in zgradarina

Zveza slovenskih kmetov za ljubljansko in celjsko okolico je vložila na ministrstvo financ v imenu inkorporiranih okoliških občin obeh navedenih mest sledečo spomenico:

Gospodu Ministru financ dr. Dušanu Letici, Beograd.

Ob priliki inkorporacije okoliških občin Vič, Moste in Zg. Šiška in del občine Dobrunje, Ježica in Polje k občini mesta Ljubljane, kakor tudi pri inkorporaciji okoliških občin k Celju in Mariboru je prišlo pod omenjena mesta več izrazito kmetskih naselij in to večinoma proti volji kmetskih posestnikov. Glasom § 32. zakona o zgradarini točka 15 pa so podvržene zgradarinskemu davku tudi kmetske stanovanjske hiše, ki leže v območju kmetskih občin. Poleg tega se pa določa osnova zgradarinskega davka mnogo višje nego v kmetskih občinah. Z ozirom na to, da kmetje v gospodarskem pogledu niso ničesar z inkorporacijo pridobili, pač pa so morali prevzeti številna bremena. Vas gospod minister najvljudneje

prosimo,

da izvolite predložiti Ministrskemu svetu predlog za spremembo § 32 Zakona o zgradarini točka 15, da se osvobode zgradarine izrazito kmetske domačije tudi v območju mestnih občin. Gospodarska kriza je prizadela v enaki meri kakor drugod tudi kmete v okolici mest. Kakor drugod, tako so tudi oni komaj zmagovali dosežanje davke. S priklučitvijo k mestom, so dobili poleg visoke zgradarine še kopico drugih bremen in je izključeno, da bi jih mogli odplačevati.

Zato je pravično, da se jih enako tretira kakor ostale kmete in jih osvobodí zgradarine.

Politični špekulanti

Politika je dandanes med ljudstvom najbolj osovražena beseda. Odkod to sovražstvo do politike, ko je vendar pravi pomen te besede skrb za narod, za njegovo blagostanje in za njegov kulturni razvoj. Ako pogledamo malo nazaj v zgodovino, vidimo, da se pri vsakem večjem dogodku, po kaki veliki vojni, po raznih revolucijah itd., narodi ne morejo znati, ne vejo, katero pot bi ubrali in kam naj bi krenili. To priliko pa uporabljajo razni špekulanti, ki skušajo in tudi pridejo na površje z različnimi zapejljivimi in odrešilnimi gesli za narod, v resnici pa iščejo sami sebe in jim je narod potem deseta briga. Tudi današnja doba je ena izmed tistih žalostnih dob, ko se narodi ne morejo znati in je političnim špekulantom odprto široko polje udejstvovanja. Tudi naša država bridko občuti delovanje teh političnih špekulantov, ki jih kar mrgoli povsod, pa naj bo to v glavnih mestih, ali pa v zadnji kmečki občini. Odtod to sovražstvo ljudi do politike in tudi do politikov. Najbolj žalostno pa je, da se ti špekulanti najraje oprimejo novih nastajajočih pokretov, tako da često popolnoma ubijejo vero v stare preizkušene borce in pa tudi v pokret sam.

Vsak mlad pokret se mora boriti z različnimi težavami. Od vseh strani preže nasprotniki, da ga ubijejo in uničijo. Večkrat mora iti pokret po stranskih potih, da ga nasprotnik ne more opazovati, kako se bliža zastavljenemu si cilju. Vsak

pokret, ki v svojem bistvu ni prevraten, pri gospodarsko visoko razvitem narodu mora iti taka pota. Tak pokret gradi počasi ne samo politično, ampak tudi gospodarsko moč. Tu se pa zopet najraje prikradejo razni politični špekulanti, ki jim je glavna skrb, da se vležejo že na mehko postlano posteljico. Ti so največji sovražniki pokreta, in te se mora izločiti iz njega že iz vsega početka.

Vsak, kdor se hoče udejstvovati v pokretu, mora najprej pokazati, da je pripravljen tudi do žrtve, ne pa čakati v ozadju ugodnega trenutka.

Posebno je potrebno, da vsak nov pokret vzame v roke prav debelo rešeto za takozvane »pridobljene«. Pridobiva se samo mladina, v njej je idealizem, v njej je požrtvovalnost. Med pridobljenimi starimi so redko v resnici pridobljeni, večinoma se za temi skrivajo politični špekulanti, ki ponavadi ob prvi preizkušnji zapuste pokret.

Najuspešnejša borba proti takim špekulantom je mladina. Mladost, sveža kri, sveže moči, to vsak pokret prenovi in presnavlja v zdrav organizem, ki kljubuje in izloči iz sebe svojega največjega sovražnika — špekulanta.

Zato dajte mladini mesta v vašem pokretu, da bo prenovila vse naše politično in javno življenje, ki je v današnjih časih tako globoko padlo. Tedaj bo politika pomenila res to, kar bi morala biti — skrb za narodno blagostanje.

Vojna v Afriki

Abesinsko-italijanska vojna traja vzlic DN in razgovorom v Ženevi nemoteno dalje. Medtem ko velesile v Evropi barantajo in se pogajajo, krvave na razgretih afriških bojnih poljanah Italijani in Abesinci.

Italijanom so najhujši sovražniki nevzdržno podnebje, kužne bolezni in pomanjkanje vode.

General Baloglio, šef generalnega štaba, je odšel v Eritrejo. Prevzel bo najbrž vrhovno poveljstvo nad italijansko armado v Afriki.

Po nekaterih poročilih je baje 45.000 Abesincev vdrlo v italijansko Somalijo, vendar Lahi te vesti odločno zanikajo.

Na vzhodni fronti so baje Italijani začeli iznova prodirati. Vendar imajo velike težave zaradi pomanjkanja vode, ki jim jo morajo donášati z letali.

Ob vznožju gorovja Musa Ali grade laški delavci novo cesto. Večina delavcev pa je zbolela na očeh, ker so jim vdrli v oči delci kaktejevih bodic. Pri mnogih delavcih je nastopilo zastrupljenje krvi. Na severni fronti so na Tigrejskem bojišču Italijani zavzeli postojanke pred Adigratom, domače čete v italijanski službi pa postojanke pred Entikom.

Abesinske čete se med tem zbirajo okoli Makale. Njih število cenijo na 100 tisoč mož.

Na bojišču v Somaliji so Italijani prekora-

čili reko Uebi Sebeli in so zavzeli Skilavo. Italijanski letalci so bombardirali in zažgali Burdodi in Dagerej, dve važni točki in oporišči za vojsko ob reki Uebi Sebeli.

Italijani skušajo tudi vero izrabit v vojne namene. Vera namreč igra tamkaj veliko vlogo. Zato Lahi nikjer ne obstreljujejo samostanov in

Poglavar Ras Gugsa, kateri je s svojimi četami pobegnil in se vdal italijanskim vojaškim oblastem v Abesiniji. Pravijo, da je ras Gugsa svak abesinskega cesarja. Nekateri pa trde, da je njegov zet. Izjavil je, da se hoče boriti z Italijani proti abesinskemu cesarju, ker upa, da ga bo Mussolini proglasil za abesinskega cesarja.

tudi ne mest, kjer je veliko cerkva in samostanov. S tem si hočejo zagotoviti naklonjenost abesinskega duhovništva. Nekatera poročila celo zatrjujejo, da so Lahi že sedaj dali na razpolago velike zneske za dograditev cerkve v Aksu-

mu. Sporočili so tudi duhovščini vseh veroizpovedi, da bo italijanska vojaška uprava na svoje stroške dala popraviti vsa svetišča, ki bi bila poškodovana zaradi vojne zlasti v pokrajini Tigre.

V Abesiniji pa duhovniki po vseh cerkvah goreče pridigujejo proti Italijanom in povdarjajo, da so Abesinci samo zato lahko ohranili svojo vero, ker so ohranili svojo neodvisnost. Ljudstvo seveda z velikim navdušenjem sledi svojim duhovnikom i

V abesinskem svetem mestu Aksumu so imeli shranjeno v posebnem svetišču skrinjo zaveze, katero so še o pravem času, preden so Italijani zasedli mesto, odpeljali v Addis-Abebo. Ta skrinja zaveze, katero kaže slika, je najsvetejši simbol abesinske koptske cerkve

„Zajednica“ in Hrvatje

Glasilu JRZ za Savsko banovino »Zajednica« piše o Hrvatih takole:

»V najbolj udobno politično pozo se je postavil g. dr. Maček. Niti enemu politiku do danes ni uspelo, da bi se tako lepo plasiral kot ravno on in zato je potrebno, da se tudi o tej stvari spregovori nekaj besed. Pod vplivom klerikalnega tiska, ki je iznašel, da je g. dr. Maček pravi vodja hrvatskega naroda, sedaj on kot vodja čaka, da vidi, kdo bo s srbske strani legitimen, da se z njim razgovarja. V nadaljnjem pravi »Zajednica«: V prvi vrsti bi bilo treba nekaj besed posvetiti temu njegovemu »firerstvu«. Kdo je njega prvi postavil za »Führerja« in zakaj? Če je g. dr. Maček postavil vprašanje, kdo je med Srbi legitimiran, da razpravlja o hrvatskem vprašanju, se smejo tudi Srbi vprašati, ali je g. dr. Maček pozvan, da razgovarja v imenu Hrvatov. Mi smo o početku članka poudarili, da so bili klerikalci oni, ki so prvi iznašli, da je dr. Maček vodja hrvatskega naroda. Oni so bili prvi, ki so se tolkli po prsih kot njegovi največji pristaši in poborniki, in oni so bili, ki so v imenu tega istega dr. Mačka izvedli neobičajno kampanjo po vsej Hrvatski, ki pa ni niti najmanje v duhu našega pokojnega Stjepana Radića. Mi vemo, da g. dr. Maček ima uspehe samo če sledi poti pokojnega Radića. Pokojni Radić je ravno v svoji borbi s klerikalizmom postavil svojo stranko na nivo, na katerem je bila leta 1927. Sedaj pa vidimo, da se v njegovi stranki pojavljajo kot borci ravno tisti klerikalci,

Teden domače politike

Med najvažnejše dogodke zadnjega tedna spada

Zasedanje Narodne skupščine

Tega je nestrpnost pričakovala vsa naša javnost, veliko zanimanje pa je vladalo zanj tudi v tujini.

V soboto 19. t. m. je bilo redno zasedanje Narodne skupščine zaključeno s kraljevim ukazom, ki ga je prečital notranji minister.

V nedeljo sta imela nato Narodna skupščina in senat otvoritveno zasedanje, za katerega je vladalo v krogih JRZ, v vseh ostalih klubih pa tudi v krogih izvenparlamentarne opozicije izredno zanimanje. Na vrsti so bile

volitve skupščinskega predsedstva

Izmed 313 poslancev jih je bilo prisotnih 311, torej rekordno število, ki presega celo takratno zasedanje, ko je šlo v skupščini za ustavo.

Napetost je še povečalo dejstvo, da sta bili za mesto skupščinskega predsednika postavljeni kandidaturi dveh uglednih mož.

Klub skupščinske večine

je namreč kandidiral ministra za telesno vzgojo naroda Mirka Komnenovića, ki je hkratu vršilec dolžnosti ministra za socialno politiko in narodno zdravje.

Vsi ostali klubi

pa so za svojega kandidata proglasili dosedanjega predsednika dr. Stevana Čirića.

Agitacija med poslanci je bila na vseh straneh izredno živahna. Oboji so zagotavljali, da je večina na njihovi strani. Zlasti je Klub skupščinske večine dokazoval s številkami svojo zmago, ker je bilo v njem včlanjenih okrog 200 poslancev.

Proti vsemu pričakovanju je bil nato za skupščinskega predsednika izvoljen kandidat vseh nevečinskih skupin in klubov, dosedanji predsednik

dr. Stevan Čirić s 171 glasovi

medtem ko je minister Komnenović prejel 136 glasov.

Enako so bili za podpredsednika in tajnika izvoljeni kandidati ostalih klubov. Večinski klub je tudi pri teh volitvah ostal v manjšini.

Večina slovenskih poslancev je glasovala za Stevana Čirića in za sporazumno kandidatno listo med ostalimi klubi. Za drugega podpredsednika je bil izvoljen na tej listi Slovenec dr. Josip Režek.

O posledicah tega nepričakovanega izida skupščinskih volitev bi bilo danes preuranjeno govoriti.

predložijo svoje eventualne nasvete in predloge, ki bi bili za celokupno akcijo.

Z vnemo, ljubeznijo in požrtvovalnostjo na delo, da bo 9. in 10. november veličastna manifestacija naše solidarnosti z brati za mejami.

Na delo pod geslom: »Zamejnim bratom!«
»Bran-i-bor«, Družba sv. Cirila in Metoda, Gasilska zajednica Dravske banovine, Hubadova župa J. P. S., Jadranska Straža, Jugoslovanska

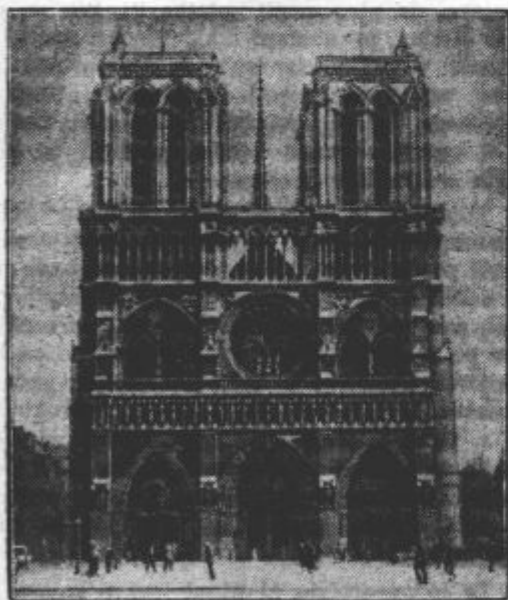

Belgija bo dala v promet dne 30. oktobra novo znamke s sliko smrtno ponesrečene kraljice Astride. Ker je bila pokojnica v svojem življenju vedno naklonjena socialnemu in karitativnemu delu, je vlada v počastitev njenega spomina določila čisti dohodek iz prodaje teh znamk fondu za tuberkulozne.

Jugoslovanski javnosti

Skrajni čas je, da zremo realnosti v obraz in se zavemo, da živi izven naših državnih mej okrog 2,350.000 bratov in sester, torej skoraj ena šestina celokupnega prebivalstva, katerih narodni, kulturni in gospodarski obstoj je v nevarnosti in do katerih imamo mi Jugoslovani v svobodi striktno, konkretno in neodložljive dolžnosti.

Čeravno ni potrebno, vseeno poudarjamo, da je usoda teh naših bratov in sester črna, od dne

Najbolj slavna cerkev na svetu je katedrala Notre Dame v Parizu. Blagoslovljena je bila že leta 1182., dograjena pa leta 1235. Od tedaj je torej poteklo 700 let. Katedrala je ena najlepših zgodnjegotskih zgradb

lja. Zato so njih kliči po pomoči vedno jačji, da ne rečemo obupnejši, a na vsak način taki, da morajo zganiti srce slehernika izmed nas in najti odmev ter odziv v zadnji vasi in najbednejši koči.

Toda ne iščejo pri nas samo pomoči, tudi opozarjajo nas, da naj jih nikar ne sodimo, če klonejo, čeravno so storili vse, kar premorejo človeške moči, da izročijo neokrnjeno dediščino svojim potomcem. Na nas pade krivda, če omagajo, ker smo preslišali njihov klic, prezrli njih opozorilo, izdali takorekoč kri svoje krvi, zapustili v najtežji stiski brate v borbi za svojo in našo čast ter jih mirno zrlji, ko so se zvijali v poslednjih krčih.

Odgovornosti za te očitke ne sprejmemo, čeravno smo do sedaj deloma grešili, ker smo kot narodna celota bolj stali ob strani in le sočustvovali z brati, ki se borijo za vsako ped narodne posesti. Tembolj jo odklanjamo, ker se hočemo odslej strniti v enotno falango in dejansko pomagati svojim bratom, kakor nam veleva narodni občut, bratstvo, ljubezen in končno tudi naši interesi.

Da se dá temu vidnega izraza, so sklenile spodaj navedene osrednje kulturne in narodne organizacije na poziv »Bran-i-bora«, da naj se letošnji 9. in 10. november posvetita izključno narodno obrambnim dolžnostim. S prireditvami, ki naj bodo ta dva dneva po vsej naši banovini in pri katerih naj sodelujejo naša društva brez izjeme, hočemo pred svetom dokazati, da ne samo sočustvujemo z našimi brati in sestrami za mejami, temveč da jim stojimo vsi složno ob strani v težkem boju za narodni obstoj.

Osrednji prireditveni odbor, ki se je storil iz zastopnikov osrednjih društev in ki ima svoj sedež v prostorih društva »Bran-i-bor« v Ljubljani, Selenburgova ulica 7/II, poziva vsa društva, ki so od svojih matric prejela program in navodila, naj se z vnemo pripravljajo, da bodo prireditve, katerih čisti donosi so namenjeni našim narodno obrambnim svrham, dosegle zaželjeni uspeh tako v moralnem kakor tudi v gnotnem oziru. Za vsa morebitna pojasnila naj se društva obrnejo na gornji naslov, kamor naj tudi

strokovna zveza, Jugoslovansko profesorsko društvo, Jugoslov. ženska zveza, banovinska sekcija, Klub jugoslov. akademikov iz Trsta, Gorica in Istre, Klub koroških Slovencev, Klub Primork, Kolo jugoslov. sester, Narodna Odbrana, Narodno socijalna strokovna zveza, Organizatorno-propagandni odsek S. j. e. u., Pevska Zveza, Primorsko akademsko starešinstvo, Prosvetna Zveza, Slovensko katoliško akademsko starešinstvo, »Soča«-matica, Sokolska župa — narodno obrambni odsek, Starešinska organizacija »Jadranc«, Sreska organizacija Saveza ratnih dobrovoljca, Streljački okrug, društvo »Tabor«, Udruženje četnikov, Urduženje jugoslov. narodnih železničarjev in brodarjev, Udruženje rezervnih oficirjev, Zveza kmetijskih fantov in deklet, Zveza kulturnih društev — vsi v Ljubljani.

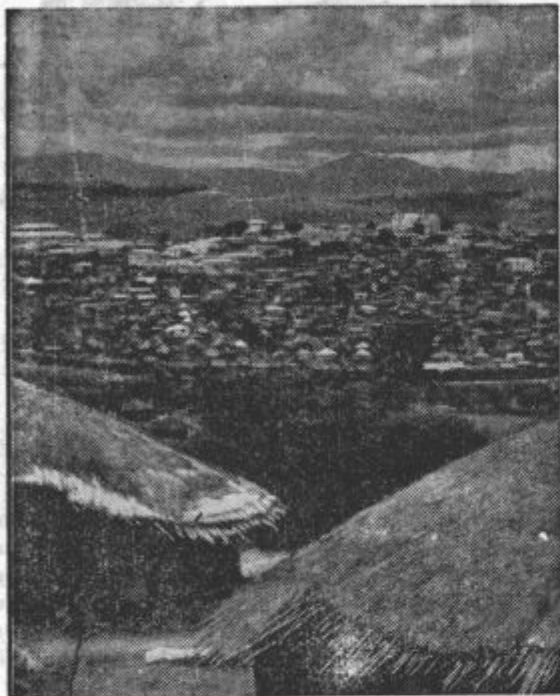

Angleškega zunanjega ministra Hoare-a prav nič ne moti težak zunanji politični položaj Anglije. On se v svojem sportnem navdušenju pripravlja na londonsko umetno drsališče, kakor da bi ne bilo v Evropi prav nič novega.

do dne bolj obupna — saj je njihov boj za ohranitev narodnih in človeških pravic vedno težji in težavnejši. Izrinili so jih že iz vseh polj udeleževanja in na vseh koncih in krajih so izpostavljeni vedno večjemu pritisku. Nič ne pretiravamo, če trdimo, da je tu nevarnost, da klonejo pred navalom silne premoči, ki poleg tega ne izbira sredstev v borbi za dosego svojega cilja.

Abesinija, domovina Salomonovih zakladov

Abesinija je sestavljena iz planot, v katere so divje reke zarezale naravna pota, često pa tudi neprekoračljive ovire za promet, takozvanih »amba« in iz gorskih verig, ki se v groteskni obliki prepletajo med seboj in dele deželo na vzhodu od Somalskih puščav, na severu pa od kotline Rdečega morja. Stopničaste strme skalne pečine štrle na zapadu do 3.000 m visoko iz Afarskih nižin, koder se po močvirjih pasejo črede bivolov. Taka močvirja so okužena

Harrar, eno največjih mest v Abesiniji, katero nameravajo Italijani v kratkem napasti. Mesto šteje okrog 80.000 prebivalcev

z malarijo. Mnogo tisoč gorskih prebivalcev odhaja vsako leto na lov na bivole. Komaj polovico pa se jih vrne, kajti ti gorski ljudje ne zdrže nižinskega podnebja. Medtem ko visoko v gorah tuhtam zapade celo sneg, dočim imajo v srednjih legah zdravo, hladno in nekako švici odgovarjajoče podnebje, vlada v nižavah vročično vroče ozračje, ki nevarnemu človeku povzroči smrt. Na severozapadu Abesinije blizu Sudanske meje se širi porfirno gorovje, ki ga prepletajo kremenčaste žile, ponekod pa je tudi mnogo marmorja, ki je nekdanj najljubljeno gradivo za palače. Jugo-zapadno pobočje abesinske visoke planote deli več rek, ki skoraj vse vsebujejo v

Abesinski vojščaki spremljajo na mejo italijanskega poslanika Mateja Proho. Za varnostno stražo pri odhodu je poskrbel sam neguš

svojem pesku zlato. Tu se začenjajo zlata polja, o katerih je sanjal Kambiz in o katerih je pisal Herodot, da sta jih Ptolomej kakor tudi Galus zaradi njih bogastva na smaragdih imenovala zakladnico Salomonovo.

Zibel države so postala obrežja Canskega jezera, hkratu pa tudi pozorišče nešteti vojn, v katerih se je bil boj za samostojnost države. Iz Amhare in Tigre se je razširilo v četrtem stoletju iz Grčije krščanstvo semkaj. Tu so se v 16. stoletju tudi bili boji, s katerimi se je krščanstvo branilo proti muslimanstvu. Ko je emir hararski, Ahmed Gram, sin neke muslimanke in nekega duhovnika, ki so ga njegovi sovražniki zaradi tega zakona kamenjali, iz sovraštva proti molice svojega očeta opustošil vso Etiopijo, požgal cerkve in spravil deželo na rob propada, je abesinsko duhovništvo prosilo pomoči tedaj zelo krščansko Portugalsko. Lizabona je uslišala klic kristjanov in je poslala 400 vojakov in 30 topov na pomoč. Portugalski vojaki in topovi so sicer v bistvu zmagali, emir Ahmed Gram pa je v boju padel.

Ko so portugalskim vojakom sledili misijonarji, ki so hoteli spreobrniti monofiziske Abesince v katoliške kristjane, so jih Abesinci po-

Po padcu mesta Aksuma, ki ga imajo Abesinci za sveto, je prosil cesar abesinskega cerkvenega poglavarja Abuno (glej sliko), da pozove vse svoje podložne duhovne, naj ti ljudstvu pridigajo o »sveti vojski« proti Italijanom.

gnali iz dežele in danes ne spominja nanje nič drugega, kakor nekaj razpadlih grajskih zidov. Cansko jezero pa je vzlic temu dandanes važnejše nego je bilo kdajkoli. Ni namreč samo za Abesinijo središče vsega zgodovinskega dogajanja, ampak je že izza tisočletij to jezero največjega pomena za vse človeštvo in je vplivalo na njegovo zgodovino in kulturo v odlični meri.

Ze v starem veku so to slutili, vendar se te slutnje niso jasno zavedali. Vzlic vsem naporom namreč niso spoznali vloge Canskega jezera in nihče ni mogel ugotoviti, odkod izvira za vso to pokrajino tako življenjsko pomembni Modri Nil. Šele v 12. stoletju so Egipčani prišli na jasno. Abesinija je bila tedaj že 800 let krščanska, Egipet pa so pravkar osvojili Saraceni, ki so vse nevernike masakrirali. Ob Nilovem izvihu je vladal tedaj Lalibala, najvarnejši med vsemi nasledniki Menelika, sina Salomonovega in kraljice iz Sabe. Po beguncih je izvedel, kakšne strahote počno muslimani in je sklenil, da hoče Egipet sestradati. Dal je zgraditi velikanske kamnite zidove ob izvihu Adbare, nekako 16 km od Canskega jezera. Izkopati je dal ogromne prekope in spremeniti po njih tok Modrega Nila. Lalibala je bil poln verske gorečnosti in je

Mogoče se tiče tudi Vas?

Večina naših svestih starih naročnikov je naročnino za tekoče leto že poravnala. So pa nekateri med njimi, ki s pošiljateljico naročnine še vedno odlašajo. Zato prav vljudno naprošamo vse prizadete, da naročnino vsaj do konca tega meseca poravnajo, sicer bomo neljubo primorani vsem zamudnikom redno pošiljatev Kmetskega lista ustaviti! Potrebna položnica kot opomin je bila vsakemu zamudniku v listu priložena. Kdor položnice slučajno ni dobil, to lahko kupi pri vsakem poštnem uradu za 25 para.

imel hkratu najvažnejše orožje Orianta v oblasti, namreč čas in silne množice ljudi. Dolgo je opazoval tok rek v višavju svoje pokrajine Šoa, potem pa se mu je res posrečilo dva močna vodna tokova spraviti mesto proti severu k Canskemu jezeru naravnost proti jugu k Cvajskemu jezeru. Kot posledica tega je začel Nil vpadati in usihati. V Egiptu pa so se vrstile slabe letine. Mogočno zidovje Lalibalovo je raslo in se dvigalo. Morda bi bilo spremenilo podobo svega sveta, vso zgodovino zadnjih sedem stoletij, ako ga ne bi bili njegovi svetovalci pregovorili, da je svoje namere opustil. Lalibala je povzročil, da je Nilu jelo primankovati vode, hkratu pa tudi, da je južni del njegove države postal rodovit, njegovi podkralji v Hadeu, Marau in Adalu pa tako bogati, da so Lalibali samemu postali nevarni. Dvorni duhovniki, ki so sami prej prigovarjali kralju, naj zgradi te velikanske nasipe, so jeli nenadoma izjavljati, da pomeni Lalibalovo početje skušanje boga. In tako je Nil zopet dobil dovolj vode in je vodni tok iz Adbare Modrega Nila in Canskega jezera zopet redno oplajal deželo Faraonsko.

Ko je zavladal leta 1855. Teodoros, je imela Abesinija 200 let divjih bojov za oblast in popolne anarhije za seboj. Predniki Teodora II. so bili cesarji samo po imenu in so jih njih sinovi in sorodniki zapirali v skoraj nedostopne trdnjave, da niso mogli spletkariti. Bili so slabši. Kadar je namreč kak vladar umrl, so velikaši v državi izpustili iz trdnjavskih zaporov vselej le najbolj neumnega in najbolj slabotnega ter ga proglasili za cesarja. Seveda so ti cesarji ravnali vedno po želji in volji svojih velikaških jerobov.

Teodoros je te boje lahko zatrl, ker je bil pogumnejši od svojih prednikov, predvsem pa zaradi prerokovanj, ki so napovedovala, da pride nekoč cesar Teodoros, ki bo Abesinijo zedinil, pregnal muslimanstvo, osvojil Jeruzalem, nato pa zavladal vsemu svetu, ki ga bo on pokristjanil. Teodoros in večji del etiopskega prebivalstva, je bilo mnenja, da je on prerokovani vodja. Tako je šlo vse po sreči, dokler ni začel uvajati reform in ni odpravil dedne časti podkraljev, takoimenovanih rasov, ter je postavil na njih mesto guvernerja, ki jih je imenoval sam.

To je povzročilo 11 atentatov, v katerih je bil neguš šestkrat ranjen. Vzlic uporom raznih krivcev pa Teodoros ni hotel popustiti. Čeprav je marsikak belopoltni človek prišel v Abesinijo, čeprav je bilo marsikatero poslanstvo celo povabljeni v goste, je še vedno obstojala stara postava, po kateri je bil tujcem v Abesinijo vhod prepovedan. Teodoros je to postavo odpravil. Ko je namreč državo notranje združil, jo je hotel s pomočjo Evrope napraviti dostopno svetovni trgovini. Prihajali so poslanci, prihajali trgovci in razni pustolovci. Abesinija je za Evropo pomenila tiste čase bujno deželo, iz katere je Salomon jemal zaklade za svoj tempel. Ko ti ljudje niso takoj zasledili pričakovanih zakladov, so začeli Abesinijo »civilizirati«.

Kmetška mladina

Naše delo

Slovenska kmetška mladina ima toliko nalog v svojem obširnem delokrogu, da je spored njenega dela skorajda neizčrpen. Ena prvih in poglobitnih pa obstoja v dramljenju vseh ustvarjalnih sil, ki danes še spe neizkoriščene v našem kmetu.

Ta poglobitna naloga obstoja v glavnem v trojnem delu:

1. v stanovsko-kulturnem;
2. v socialno-gospodarskem in
3. v moralno-prosvetiteljskem delovanju.

Stanovsko-kulturno delo

obsega vse one panoge, ki bude v kmetškem človeku ljubezen do tega stanu ter pravilno in pravično ocenjevanje njegovega dela in njegovih vrednot.

To delo je po svoji naravi uvodna podlaga nadaljnemu delovanju, vendar se mladi ljudje ne smemo dati omamiti samoprevari in meniti, da je z uspehi v tej panogi delovanja naša naloga že izčrpana.

Kakor rečeno, je to šele začetek, ki pripravljata tla za

socialno-gospodarsko delo.

Tu je ledina nepregledna, pusta in zapuščenca, vendar nas to ne sme motiti!

Ko smo ustvarili in obudili kmetško zavest, se pač moramo zavedati, da od te zavesti same ne moremo živeti. Zato se moramo skrbno in po svojih najboljših močeh pripravljati na to, da odločilno in ustvarjajoče poseženo v naše gospodarsko življenje, ko bomo poklicani, da prevzamemo vodstvo na kmetijah in domačijah svojih očetov. S pazljivim zasledovanjem in kritičnim opazovanjem moramo motriti vse naše gospodarske in gospodarsko-socialne ustanove na kmetih in z razmišljanjem, na sestankih in razgovorih, potom strokovnih predavanj in poučnih tečajev poiskati vse prilike, kjer bi bilo mogoče kaj izboljšati, na novo ustvariti ali nepotrebno odstraniti.

Zavedati se moramo, da prav ta panoga dela zahteva časa, silne potrpežljivosti in vztrajnosti, zlasti pa tudi mnogo trezne previdnosti.

Gospodarski napredek, gospodarski uspeh ni nikoli delo nekaj mesecev, tudi ne delo nekaj let, ampak je delo desetletij, tekom katerih so celi rodovi združeni in smotreno gradili gospodarsko stavbo.

Moralno-prosvetiteljsko

delo, ki smo ga tu postavili na tretje mesto, se ga v resnici v prvo in drugo poglavje ter mora spremljati in oživljati vse naše delovanje. Človek ni gola materija (tvar), ampak ima tudi višji, duhovne želje, potrebe in namene. Zato pa moramo v tem delu skrbeti za to, da bo naš podeželski človek duševno zdrav, veder in čist. Nuditi mu moramo vse kulturne dobrine in pridobitve znanosti in umetnosti, vendar v taki obliki, ki je zanj sprejemljiva in njegovemu načinu življenja primerna.

Tovariši in tovarišice! Ako bomo delali tako in dosegli tudi le del uresničenja v tem našem širokem delovnem načrtu, potem vemo, da nismo živeli zaman! Dali bomo slovenskemu kmetu to, kar je od nas podzavestno pričakoval, vsemu slovenskemu narodu pa novega zdravja in moči.

Kmetški fant.

Kaj ba rekla gospa Ivanka?

Gosta sta v skrbeh, ker sta po neprevidnosti popackala namizni prt. Toda gostiteljica, gospa Ivanka, se smeji, ker ve, da take in podobne madeže z lahkoto odpravi iz perila Zlatorogovo terpentinovo milo. Njegova obila in gosta bela pena razkroji in odpravi vsako umazano zanjost - in perilo je zopet, kakor da je novo.

Zlatorogovo TERPENTINOVO MILO

Hajdina pri Ptuj

Društvo kmetških fantov in deklet v Hajdini je priredilo v nedeljo, 20. okt. t. l., popoldne ob 3. uri veliko krožno dirko kolesarjev na progi Hajdina—Breg pri Ptuj—Hajdina v dolžini 30 km; start in cilj pred gostilno Antonič na Hajdini. Na to dirko smo povabili tudi kolesarje vseh društev v ptujskem pododboru Zveze kmetških fantov in deklet.

Prvi je privozil na cilj tov. Lozinšek Henrik, ki je prevozil progo v 38 min. 50 sek. ter dobil I. nagrado. Drugi je privozil na cilj tov. Hren Janez, ki je prevozil progo v 39 min. 30 sek. ter dobil drugo nagrado. Tretji je privozil na cilj tov. Gabrovec Jurij v 39 min. 32 sek. ter dobil tretjo nagrado. Ostali so privozili na cilj v kratkih presledkih.

S to kolesarsko dirko, ki je bila prva na Hajdini, je Društvo kmetških fantov in deklet pozovno pokazalo javnosti, da društva kmetških fantov in deklet, ki nudijo svojim članom splošno izobrazbo, gojijo tudi razne sporte in da niso brezpomembna in odveč kot nekateri o njih sodijo.

Bohuslav Bradač — umrl

Te dni je umrl v Pragi eden najvplivnejših članov češkoslovaške agrarne stranke in predsednik parlamenta Bohuslav Bradač

Kmetško-prosvetno društvo Brazda

je priredilo zadnjo soboto v salonu restavracije »pri Levu« v Ljubljani lepo uspelo in dobro obiskano vinsko trgatve.

Zupan (tov. Avsec) in županja (g. Trčkova) sta se potrudila, da je bilo razpoloženje med udeleženci ves večer kar najbolj tovariško in polno pristne slovenske domačnosti. Marljivi godci so ustregli vsem tistim, ki se radi v veselju malo zavrtje.

»Brazda« je s to prireditvijo res zarezala prvo rahlo brazdo v ljubljansko družabno življenje. Zeleli bi, da delo nadaljuje in da s gostimi zabavnimi, a tudi kulturnimi in prosvetnimi prireditvami postane ognjišče in toplo zbirališče za vse one, ki jim je tudi v prestolici naše Slovenije ljubezen do slovenskega kmeta ne le dožnost, ampak notranja srčna potreba.

Novice

*

V Ljubljani ima svoj ustanovni občni zbor Zveza društev rejcev malih živali v nedeljo dne 3. novembra ob 10. v društvenih prostorih v Karunovi ulici 10, takoj za trnovsko cerkvijo.

Pri Sv. Krištofu nad Laškimi je padla z drevesa, ko je obirala jabolka, 63letna rudarjeva žena Terezija Bartol in se pri padcu močno poškodovala.

V Vojniku je dekla neke gostilničarke v prepiru zagnala gnojne vile 11letnemu mesarjevemu sinu Francu Ferležu v nogo. Deček je dobil zastrupljenje krvi in se zdravi v celjski bolnišnici.

Iz Gradišča v ptujskem srezu sta se v nedeljo zvečer vračala z vasovanja Miha Klinc in Anton Belšak. Na potu so ju napadli fantje in je pri pretepu zlasti Klinc dobil precej hudih bunk in prask.

V Dravcih je v petek zvečer zagnal v okno viničarja Franca Serdinška poleno in mu razbil šipe. Serdinšek je planil za razgrajčem, ta pa se mu je postavil v bran in ga napadel z žepnim nožem. Serdinšek se mu je sicer iztrgal, vendar ga je napadalec precej močno urezal z nožem v roko.

Blasnikova „Velika Pratika“ za leto 1936

je izšla in se dobiva pri založniku, tiskarni J. Blasnika nasl., Ljubljana, Breg 10 in v vseh večjih trgovinah

Ta naš najstarejši slovenski ljudski koledar je res praktičen in zanimiv. -- Zato ga hoče imeti leto za letom vsaka slovenska družina. -- Letos mu je dodana še večbarvna reprodukcija lepe slike „POKLON MODRIH“

V Cirkeveh so razkrinkali družbo, neko žensko, njeno hčer in dva moška, ki so skupno kradli poljske pridelke, kokoši in drva ter vse to odnašali na ptujski trg. Poleg tega je čedna družčina še izvabljala k sebi razne druge fante in vpričo dveh mladoletnih otrok počenjala divjosti, za kakršne jim bo sodišče nakazalo primerno nagrado.

V Gaberci pri Ptuj je peljal posestnik Matija Mernik v torek domov z vozom v vreče naloženo žito. Na klancu se mu je voz nenadoma zvrnil in ga pokopal pod seboj. K sreči sta bila navzoča še dva voznika, ki sta Mernika rešila neizbežne smrti. Posestnik je dobil razen poškodb na nogah tudi tako težke notranje poškodbe, da so ga morali prepeljati v ptujsko bolnišnico.

V Pečovniku je v tamošnjem kamnolomu celjske mestne občine ustavljen obrat. Celje dobavlja sedaj gramoz iz Medloga.

Sadno drevje

za jesensko ali spomladansko saditev, visokodebelnato in priflično od pečkarjev do koščičarjev, z garancijo najprikladnejših sort po sadnem sortimentu s strokovnimi navodili po zmernih cenah dobite pri

Kmetijski družbi v Ljubljani

Zahtevajte cenik! **Novi trg 3** Zahtevajte cenik!

V Celju je imel Klub koroških Slovencev te dni 7. občni zbor. Razen članov kluba se je udeležilo zborovanja tudi mnogo Celjanov in zlasti lepo število ljudi iz okolice. Navzoče je pozdravil predsednik dr. Julij Fellacher, ki je v lepem govoru orisal položaj slovenskih ljudi v Avstriji. Pevski odsek kluba in celjse dijakinje pa so zapeli več koroških slovenskih pesmi. Po sporedu je sledila neprisiljena zabava, ki jo je izpopolnil ples koroških Slovencev v narodnih nošah in tradicionalna koroška očet. Pri volitvah so bili v odbor z malimi spremembami večinoma izvoljeni dosedanji odborniki.

Iz Zavrča je izginil 28letni Anton Budigam, ki se bavi s trgovino zlatnine in srebrnine. Napotil se je bil proti savski banovini. Ker se je sicer z vsakega pota redno oglašal in se tudi kmalu vrnil domov, so starši v skrbeh, da ga je doletela nesreča.

V Slovenjgradu je mestna občina znižala najemnine za stanovanja v vseh svojih hišah za 10%.

Iz Vel. Lašče poročajo, da se je tamkaj v noči od petka na soboto v gozdu Ertičniku primerila huda nesreča. Nje žrtev je postala žena posestnika Zgonca, p. d. Škaleta iz Krvave peči. Zenska je bila stara 55 let in je že delj časa bolehal na obeh. V spremstvu svoje mlajše sestre se je v petek zjutraj ob 3. napotila proti Ljubljani, ker je bila namenjena v bolnišnico. V gozdu sta ženski zašli in se oddaljili od steze za kakih 150 m. Slutili nista nič hudega in sta grede kramljali, ko je Zgončeva nenadoma zavpila. Njena spremljevalka je slišala samo še šum listja in pokanje vej, potlej pa zamolklo bobnenje. Čez malo je opazila prepad in začela klicati, toda vse zaman. Zbegana je odhitele nazaj na vas, odkoder so sosede prihiteli z vrvmi k prepadu. Šele proti večeru se je končno posrečilo dvigniti ponesrečenkinino truplo, ki je bilo strahofno razmesarjeno. Roke in noge so bile vse polomljene, a tudi na glavi je bil kos lobanje odbit.

Iz Gornjega grada se je po petletnem bivanju tamkaj izselil nadškof dr. Anton Bonaventura Jeglič. Za novo bivališče si je izbral Stično na Dolenjskem.

V Vikrčah je avto stisnil nekega 18letnega delavca Jožeta Kavčiča iz Zg. Šiške. Avto mu je polomil nekaj reber.

V Lazah pri Kamniku se je pri regulaciji Tuhinjščice ponesrečil 45letni delavec Franc Bajde. Padel je z nekega drevesa na skale v strugi tako nesrečno, da se mu je sekira, ki jo je imel seboj, z ostjo zarila v glavo ter mu presekal lobanjo.

V Cirkoveh je v petek zvečer izginila z doma 16letna Anica Kajserjeva. Ker se doslej še ni vrnila, se svojci bojijo, da se ji je primerilo kaj hudega.

V Bodoncih sta se splašili dve kravi, vpreženi v brano. Pri kravah je stala 12letna Sidonija Rudlova. Ko sta živali začeli divjati, sta potegnili deklisko s seboj, pri tem pa je otrok padel pod brano in se mu je ta z zobmi zapčila v levo stegno. K sreči se je dekletce še pravočasno rešilo iz nevarnega položaja. Njene rane so tako hude, da se mora zdraviti v bolnišnici.

Pri Sv. Miklavžu pri Mariboru so se na neki veselici stepli fantje in napadli 26letnega posest. sina Franca Saderna in njegovega 20letnega tovariša Ivana Reberka ter ju tako zmrevarili, da oba ležita med življenjem in smrtjo v mariborski bolnišnici.

Lepo priznanje

Pod naslovom »Glavni nagib za odpad od vere« ugotavlja »Domoljub«, da je razlog za razbitje prejšnje zakonske zveze samo ta, da se more skleniti nova. Pri nekaterih gre tudi za politično demonstracijo. — Gospodje pri »Domoljubu« bi pa res lahko vedeli, da bi teh »demonstracij« prav nič ne bilo, če bi enkrat merodajni izločili vero od politične gonje. Sedaj, ko imamo nov konkordat, pa tudi še druge lepe prilike, bi bil tak ukrep v resnici krščansko delo.

Gospodarstvo

Nova uredba o zaščiti kmeta

Kdo je kmet

V smislu uredbe je kmet vsaka fizična oseba, kateri je kmetijstvo glavni poklic in ki obdeluje zemljo sama ali s člani svoje rodbine, v slučaju potrebe pa tudi z najetimi delavnimi močmi, katere obdavčeni dohodki izvirajo pretežno iz kmetijstva (vinogradništva, sadjarstva, vrtnarstva, živinoreje itd.) ter ne presega površina njenega posestva 75 ha orne (za obdelavanje sposobne) zemlje. Besedilo nove uredbe jasneje izraža, da hoče ščititi le one, ki so kmetje v pravem smislu besede, kar je seveda tudi edino pravilno. Tudi nova uredba je vzela za podlago presojo med drugim obdavčene dohodke ter s tem znova načela vprašanje, kako pribavljati podatke o obdavčenih dohodkih v času nastanka dolga; znano je, da je pribavljanje takih podatkov za gotova leta nazaj pri nas skoraj izključeno, ker potrebnih knjig in prijavnih listov sploh ni več na razpolago in je način obdavčevanja slonel na drugih načelih. Edino dobro je, da se je v pretežni večini primerov že razčistilo vprašanje, kdo je kmet, in da je razmeroma malo spornih primerov zlasti pri naših zadržanih.

Za zaščitenega dolžnika smatra uredba tudi uvažalce plodov, zakupnike in napoličarje (to so osebe, ki so vzele posestvo v zakup z dogovorom, da bodo plačevale zakupnino na ta način, da lastniku dstopajo polovico vseh pridelkov), ki obdelujejo tujo zemljo, če izpolnjujejo ostale pogoje za kmeta.

Določilo, kdaj je omožena žena zaščitena, je ostalo v bistvu isto. Omožena žena, ki živi v skupnem gospodarstvu s svojim možem, je le tedaj zaščitena kot kmetica, ako sama osebno izpolnjuje vse pogoje, ki jih predpisuje uredba za kmeta, razen tega pa morajo izvirati njeni in moževi dohodki skupaj pretežno iz kmetijstva.

Tudi nova uredba določa, da se v maksimum orne zemlje vračuna poleg osebnega posestva kmeta tudi posestvo žene in otrok, če živijo v hišni skupnosti (v skupnem gospodarstvu oziroma gospodinjstvu).

Isto zaščito kot kmetje uživajo tudi osebe, ki ne morejo radi boleznih in drugih neodklonljivih razlogov same obdelavati zemljo, dalje mladoletni otroci kmeta do polnoletnosti in zapuščine po kmetu, dokler niso izročene dedičem. Ravno tako uživajo ugodnosti tudi osebe, ki same ali s člani svoje rodbine obdelujejo tujo zemljo, toda le, če jim je kmetijstvo glavni poklic in ne plačujejo razen uslužbenškega nikakih drugih davkov (n. pr. viničarji).

Dobesedno isto je ostalo določilo, ki govori, da so tudi zaščiteni oni, ki se kot starešine zadrug (rodbinskih) ali posameznih družin ali pa kot njihovi člani, živeči v skupnem gospodinjstvu, bavijo z drugimi, postranskimi pridobitnimi posli, kot n. pr. preprodajo, domačo obrtjo, ribarstvom, prevoznijstvom,

brodarstvom itd., z namenom, da svoji rodbini, ki je obdržala vse znake kmeta, pribavi več zasluzka.

Novo je pa določilo, da je smatrati za kmeta tudi one, ki se poleg kmetijstva bavijo s posli vaškega obrtnika, trgovca in krčmarja (ugostitelja), če njihovi obdavčeni dohodki izvirajo pretežno iz kmetijstva; s tem je končno rešeno vprašanje, ki je svoječasnovo povzročalo mnogo debate, ker je bila pravična opredelitev teh poklicev po prejšnjih uredbah težka.

Pri oceni višine obdavčenih dohodkov se ne upošteva dohodek od hiše, v kateri stanuje kmet, ako ne presega letni čisti donos, ki služi za davčno osnovo, vsote 10.000 Din; seveda pride to v poštev samo za hiše, ki so v mestih, trgih in večjih krajih, ker se le tam predpisuje tudi zgradarina. To določilo je staro, samo točneje in logičneje je formulirano, ker se je tudi tu upošteval obdavčeni dohodek in ne — kot preje — davek.

Potrdila (uverjenja) o tem, ali je kdo kmet, izdajajo tudi po novi uredbi občinska oblastva (mestna poglavarstva), ki so dolžna pribaviti predhodno od pristojne davčne uprave potrebne podatke o višini poedinih obdavčenih dohodkov dolžnika. Občina ne sme zavlačevati izdajo potrdila, marveč ga mora izdati v roku 14 dni; ako tega v tem roku ne stori, jo k temu pozove na prošnjo dolžnika pristojno sresko sodišče. Novo je, da izdana potrdila ne presojuje več upravna oblastva (sresko načelstvo oz. banska uprava), marveč zopet sodišče, od katerega lahko zahtevata bodisi dolžnik ali upnik, da preizkusi v potrdilu navedene činjenice; ako sodišče ugotovi, da navedbe ne odgovarjajo dejanskemu stanju, razveljavi potrdilo.

Dokler ne izide napovedani pravilnik k uredbi, velja dosedanji obrazec, ki je bil predpisan s pravilnikom od 1. oktobra 1934. Potrdila, ki so bila izdana na podlagi dosedanjih predpisov in so postala pravomočna, veljajo še naprej, vendar smeta tako dolžnik kakor upnik zahtevati, da se izpopolnijo.

V čem obstoja zaščita

Nova uredba — kot dosedanja — ne postopa z vsemi upniki enako, marveč jih obravnava različno. Kmetijski dolžniki so dolžni denarnim zavodom, zavarovalnicam, bankam, ustanovam delavskega in nameščenskega zavarovanja, ustanovam, ki upravljajo pupilni denar, cerkvenim zakladom in kulturnim, dobrodelnim ter prosvetnim ustanovam, plačati svoj dolg v 12 letih, računano od 16. novembra 1935 naprej, po posebnem odplačilnem načrtu. (A) Prvi obrok je plačljiv najkasneje do 15. novembra 1936, ostali pa najkasneje do 15. novembra vsakega leta. Obrok znaša prvo leto 6% in raste vsako nadaljnje leto tako, da znaša zadnji, dvanaesti obrok 16 1/2%. V odplačilnem načrtu je natančno določeno,

kolikšen del anuitete grè na račun dolga in koliko na obresti, ki znašajo 4 1/2%; ta delitev je iz knjigovodskih razlogov važna.

Ostalih upnikom pa bo dolžnik plačeval po drugem odplačilnem načrtu (B), ki predvideva anuitete od 4% do 14-90% in samo 1% obresti. Ostali predpisi so isti kot pri odplačilnem načrtu A.

Uredba pa izrečno poudarja, da morajo dolžniki plačati one obresti, ki bi jih morali poravnati že do 15. novembra, oz. 15. decembra 1934, seveda če jih dosedaj še niso plačali. Skrajni rok za plačilo teh obresti je do 15. novembra letos.

Ostalih podrobnosti kot n. pr. kaj se vračuna v maksimalni iznos obresti, kako se kapitalizirajo obresti in stroški itd. ne navajam, ker je to že ugotovljeno od preje, poudariti pa moram, da uživa porok ali solidarni dolžnik, čeprav ni zaščiten kmet, iste ugodnosti kot glavni dolžnik, oziroma solidarni dolžnik-kmet.

Važno je tudi določilo, ki pravi, da sme upnik izterjati sodnim potom letni obrok, če ga dolžnik ne plača v 30 dneh po dospelosti, torej do 15. decembra vsakega leta.

Oni dolžnik pa, ki treh zaporednih obrokov ne plača ali od katerega mora upnik trikrat prisilnim potom izterjati, izgubi zaščito.

(Se nadaljuje.)

Vrednostni papirji

2 1/2% Vojna škoda	Din 340-342
7% investicijsko posojilo	Din 75-77
7% Drž. hipotek. banka	Din 72-75
6% begluške	Din 58-60
4% agrarne	Din 41-43
7% Blair posojilo	Din 64-68
8% Blair posojilo	Din 73-74
Privilegirane agr. banke	Din 220-225

Kmetje v drugih državah

odločajo v svojih stanovskih vprašanjih vse sami, pri nas pa samo v malenkostih. Zato nam je žiljensko potrebna stanovska organizacija.

Rudolf Gaj:

Izobčenci

(Nadaljevanje.)

>Ha, ha! Tako hudo pa menda še le ni bilo, kaj Nevinka?< se je veselo zasmel Jernač.

>Bilo, bilo! In nič manj kot pravi Matjaž,< se je poredno in šegavo odrezala Nevinka.

>Če je res tako, potem nam pa daj malo žganja, da pijemo na radost mojega ozdravljenja, Nevinka!<

Nevinka je postavila na mizo steklenico žganja in edino čašico; iz te so namreč pili vsi drug za drugim.

Glavar je nalil čašico žganja ter jo porinil pred Petra:

>Na, pij, dragi tovariš! Kot novodošlec moraš izpiti prvi. Želim samo, da bi se počutil pri nas kolikor mogoče srečnega in zadovoljnega!<

Peter se mu je lepo zahvalil in izpil. Nato je pil še Matjaž in šele nazadnje potem je pil tudi Jernač. Izvlekel je še škatljo cigaret, pa so kadili in pili kar po vrsti. Ko je bila steklenica že napol prazna, je postavila Nevinka še čaj na mizo in tudi sama prisedla k Jernaču. Po močnem čaju so se jim bila lica razgrèla in tudi jezik dobobra razgibal. Vendar je med njimi bilo največ čuti Matjaža, ki je vmes venomer krilil z rokami.

>Da bi mi bil kdo pred tremi leti, ko sem polagal maturo, dejal: — Matjaž, ti boš jutri ali pojutrišnjem beračil za kruh pri ljudéh, temu

Veselje

je v vsej rodbini, ko prinese poštar paket od tvrdke

TRGOVSKI DOM
Sternecki
Tovarna Perila • 11 • Oblek

Celje št. 63.

Da pa lahko naročite po svojem okusu, zahtevajte takoj najmodernejšie vzorce svile, barbenta, delena, tiskanih in raznih drugih modernih tkanin za ženske, dekliske in otroške obleke, katere prejmete brezplačno. Cene zopet zelo znižane, a izbira je velikanska.

Veliki ilustrirani tenik brezplačen!

Radio

od 27. oktobra do 3. novembra 1935.

Nedelja, 27. okt. 7.30: Cilji in pota kmetске prosvete (Krošelj Josip). — **9.45:** Versko predavanje (dr. Mihael Opeka). — **11.40:** O novo odkritih dalmatinskih fosforitih, njih predelave in uporabe kot umetna gnojila (inž. Vojko Knop). — **16.00:** O higieni kmečke družine (ga. Meglič-Hočevarjeva). — **16.15:** Spominska proslava Simona Jenka.

Ponedeljek, 28. okt. 18.00: Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna). — **18.40:** Kulturna kronika: Stiska sodobne mladine (Etbin Boje).

Torek, 29. okt. 18.00: 29. oktober 1918. dan našega osvobojenja (prof. Silvo Kranjec). — **18.40:** Filozofsko predavanje: Laotse (Franc Terseglav).

Četrtek, 31. okt. 18.40: Slovenščina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič). — **20.00:** Predavanje o štednji (dr. Vladimir Murko).

Petek, 1. nov. 7.30: Kmetijska posvetovalnica (Ing. Sadar Vinko). — **9.45:** Versko predavanje (dr. Mihael Opeka).

Sobota, 2. nov. 18.40: Pereča zunanja politična vprašanja (dr. Alojzij Kuhar).

Sejmi

27. oktobra: v Veseli gori pri Sv. Rupertu, Radovljici, Skaručni, Češnjicah, Križevcih-Premurju.

28. oktobra: v Premu pri Sv. Križu, Ložu, Mokronogu, Gor. Petrovcih, Zužemberku, Sv. Juriju ob j. žel., Slov. Bistrici, Gor. gradu, Dol. Lendavi.

29. oktobra: v Črnomlju.

30. oktobra: v Zalogu, Vel. Gabru, Studencu.

31. oktobra: v Turnišču.

2. novembra: v Jesenicah na Dol., Mirni, Cerknici, Vitanju, Križevcih v Prekmurju.

Vrednost denarja

1 ameriški dolar	Din 43'40
1 nemška marka	Din 17'60
1 švicarski frank	Din 14'24
1 angleški funt	Din 215—
1 avstrijski šiling	Din 9'—
1 francoski frank	Din 2'89
1 češkoslovaška krona	Din 1'81
1 italijanska lira	Din 3'56

bi bil brez nadaljnega pljunil v obraz. Ali: ti boš primoran jutri ali pojutrišnjem prenočiti lačen in v hudi zimi kje na kozolcu in v strahu, da te ne zavoha pes in z lajanjem ne prikljče gospodarja náte. O gromska strela! In to samo zato, ker ne moreš dobiti zaslužka, pa najsi bo še tako malenkostnega, in pa zato, ker si prepošten, da bi mogel beračiti in nadlegovati ljudi ali pa celo krasti in ropati kakor poklicni zločinci. Lahko si mislite, koliko zdravega ponosa je tedaj moralo tičati v meni in kolike borbe sem moral premagati, predno sem naposled mogel storiti kaj takega, kar se je do tedaj z vso silo upiralo mojemu razumu in značaju. Da, borbe vam rečem, so bile nepopisne. In če je res, da vse dejanje in nehanje vodi izključno le usoda, sem si dejal, čemu potem vse te brezkončno ljute borbe, ta večer strah, ta strahovito zbegana vest?! Ako veš že v naprej, da si obsojen, obsojen od nekoga, proti kateremu je sam ob sebi smešen vsak najmanjši odpor! In tu mi je zdajci, skozi to grozovio temo in strah, prisijala naproti drobna lučka kakor rešilni angel: misel na samomor. Obšlo me je veselo upanje, da bo vsaj na ta način kmalu konec nečloveških muk. Saj mora tudi samomor spadati k usodi! sem si dejal. Toda misel je eno in dejanje drugo. Preveč je bilo v meni življenjskih sil, zato si nisem mogel seči po življenju.<

Segel je zopet po čašici žganja ter si prižgal novo cigareto. Ker je bila steklenica že prazna, je Nevinka prinesla hitro drugo. Ko je Matjaž videl, kako napeto in pozorno ga Peter posluša, je nadaljeval:

>In kaj sem hotel storiti? Zavedal sem se življenjskih sil, toda kako jih usmeriti in izkoristiti, tega nisem vedel. Morebiti se tudi slon zaveda svoje moči, pa se le da voditi od človeka, kdo ve? Tako prilično je bilo z menoj. Še trmoglavejšie kakor poprej sem se preival skozi življenje, ki me je metalo vedno neusmiljeno sedaj na eno, sedaj na drugo stran. Rotil sem se in preklinjal, da je moralo odmevati do neba. Čutil sem pri tem, kako se moje dobro in mehko srce polagoma trdi in oži in kako v nasprotstvu s tem, se moj žolč širi in vzkipeva. Ožje ko je postajalo srce, znosnejša se mi je zdela vsaka bolečina, dokler nisem prišel naposled do one, za današnje življenje žalibog neobhodno potrebne brezobzirnosti, da bi lahko pregazil tudi človeško truplo, ako bi mi slučajno zaustavljalo pot.

In tu na tej točki šele sem prvokrat začutil, kakor da me je nekaj spustilo, kar me je do sedaj uklepalo tako krčevito in začul sem glas: sedaj si rešen in prost! Oddahnil sem se globoko in pred mojimi očmi se je kakor blisk razgrnilo neko popolnoma novo, dotedaj še niti v sanjah poznato življenje. Bil sem kakor otrok, ko se prebudi iz svetlih sanj! Mel sem si oči in se vpraševal, kaj bi neki moglo bito to? In šele potem, ko sem se bil zopet obrnil nazaj, sem v svoje nemalo začudenje opazil z velikanskimi črkami zapisano besedo: morala! — In vzkliknil sem, kakor da bi me bila baš v istem hipu prešinila najvišja življenjska modrost: da, resnično morala in ničesar drugega nego morala!<

(Se nadaljuje.)

Vse vprašuje

kje dobim lep moderen

klobuk ali čepico

Najnovejše oblike, prvovrstne kakovosti pri
MIRKO BOGATAJ, Ljubljana Stari trg 14

Jabolka za zimo

najskrbnejše sortirana od priznanih sort, cena od Din 2.25 dalje, za kuho in tako jšnjo uporabo tudi cenejše, v vsaki količini. Dostavimo brezplačno na dom. Na željo se sadje tudi rezervira za pozneje.

Oglejte si stalno „Razstavo sadja“

Kmetijske družbe v Ljubljani, Novi trg 3
Ogled neobvezen za nakup

TRBOVELJSKI IN PRVOVRSTNI SPLITSKI PORTLAND CEMENT, nadalje prvovrstno banatsko pšenično moko, debele in drobne otrobe, umetna gnojila, razna semena, semenski oves, ječmen in semenski krompir ima po najnižjih cenah vedno v

„**Ekonom**“
Ljubljana
Kolodvorska ulica 7

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA št. 23
Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur

Kmečki magazin

Ljubljana, Krekov trg št. 10, (nasproti mestnega doma) Vam nudi najboljše zimsko blago po izredno nizkih cenah. Obiščite to trgovino in prepričajte se!

Našim odjemalcem

Ko pridete v Ljubljano, nas ne boste več našli v dosedanji trgovini v Prešernovi ul. 7.

Prešelili smo našo prodajalno

samo nekaj korakov daleč v lastno hišo v Šelenburgovi ul. 7

nasproti Glavne pošte

Prizadevali si bomo, da Vas še bolje in še ceneje postrežemo kot do sedaj.

V velikih izložbah si boste lahko ogledali naše čevlje, ker je pred trgovino širok hodnik.

Če stopite v trgovino, Vam radi pokažemo in pomerimo vsake čevlje, ne da bi jih morali vsled tega kupiti.

Vestno in strokovnjaško Vam bomo svetovali, katere obutev najbolje vsreza Vašim potrebam, Vašemu poklicu, Vaši nogi in Vašemu žepu.

Za malo denarja pri nas obujemo vso Vašo družino.

Pri nas dobite dobre in trpežne nogavice.

Če Vas pečejo noge, če imate kurja očesa ali zarastle nohte, Vam izučeni strokovnjaki brez bolečin to odstranijo.

Vse, kar rabite, da si ohranite zdrave noge in da ste dobro in poceni obuti, dobite pri nas.

Strokovnjaki smo, zaupajte nam. Služimo narodu.

Obiščite nas v naši novi prodajalni.

Ljubljana Nasproti Glavne pošte

Aata

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica števil. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavni: „Kmetijski dom“. Žiro rač.: Narodna banka

Vloge na knjižice in tekoči račun sprejema proti najugodnejšemu obrestovanju — večje stalne vloge po dogovoru. // **JAMSTVO ZA VSE VLOGE** presega večkratno vrednost vlog. // Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. // Vložne knjižice drugih zavodov sprejema v inkaso. Sploh vrši vse denarne posle, ki spadajo v delokrog denarnih zavodov.

BLAGAJNISKE URE: Ob delavnikih od 8—12 in od 3—5, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12¹/₂ ure.

Podružnici: **KAMNIK — MARIBOR**

Stanje vlog: Din 35.000.000—

Rezerve: Din 1.300.000—

